

Plats och tid Folkets Hus, Hallsberg, kl 17.30 - 17.50

Beslutande
Siw Lunander
Gunnel Hedström
Magnus Andersson
Inga-Britt Ritzman
Ulf Ström
Anne Carlqvist Fors
Maja Stopek
Lotta Öhlund
Peter Tillman
Ewa Unevik
Lennart Pettersson
Anders Lycketeg
Erik Storsveden
Tomas Hagenfors
Elin Jensen

Övriga deltagande
Niklas Tiederman
Emma Ode

Utses att justera Magnus Andersson

Justeringens
plats och tid

Under-
skrifter

Sekreterare

Niklas Tiedermann

Paragrafer 119

Ordförande

Siw Lunander

Justerare

Magnus Andersson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2011-10-24

Datum för
Anslagsuppsättande 2011-11-01

Datum för
anslags nedtagande 2011-11-24

Förvaringsplats för
protokollet Kommunkansliet

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Beslut angående överenskommelse om regional kollektivtrafikmyndighet

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Som komplettering till i kommunfullmäktige den 19 september 2011 fattade beslut i ärendet fattar kommunfullmäktige nu följande beslut:

Vid kontrollstationer 2012 och 2013 ska landstinget och länets kommuner pröva beslutet om skatteväxling avseende kostnader för tätortstrafiken. Prövningen ska ske utifrån de överväganden som framgår av bilaga 1.

Bilaga 1

Kommunerna i Örebro län och landstingets uppfattning är att kostnaderna för tätortstrafik ska bäras av de kommuner som har sådan tätortstrafik. Det går i nuläget inte att avgöra om den nya Kollektivtrafiklagen (2010:1065) i sin nuvarande utformning och med tillägget om s.k. tillköp medger detta eller ej. Trots dessa oklarheter genomförs den 1 januari 2012 en skatteväxling på all kollektivtrafik.

Kommunerna i Örebro län och landstinget är överens om att förändra nivån på skatteväxlingen utifrån gällande kostnader för tätortstrafik under förutsättning

dels att då gällande lagstiftning ger möjlighet att undanta den trafik, som i konsortialavtalet avseende Länstrafiken Örebro AB benämns tätortstrafik, från en skatteväxling,

dels att ett sådant undantag av tätortstrafiken kan ske utan att då gällande kostnadsutjämningsystem avseende kollektivtrafik ändå omfördelar kostnaderna för sådan tätortstrafik ut på övriga kommuner i länet.

Frågan om kostnadsreglering i det fall skatteväxling skett på en för hög nivå, dvs att kommuner utan tätortstrafik har medfinansierat sådan trafik i kommuner som har tätortstrafik, ska rättas till fullt ut i ovanstående kontrollstationer.

2. Beslutet förklaras vara omedelbart justerat.

KS § 119 forts

Ärendet

I protokollet från fullmäktiges möte den 26 september 2011 står följande att läsa:

Hallsbergs kommun har i kommunstyrelsen vid två tidigare tillfällen (den 7 oktober 2010 samt den 15 mars 2011) yttrat sig i frågan om regional kollektivtrafikmyndighet.

I beslutet den 15 mars 2011 står följande att läsa:

”Hallsbergs kommun har nu på remiss fått rubricerade ärende. Kommunen har tidigare lämnat remissvar i samma ärende vid två tillfällen.

Så här skrev kommunstyrelsen i sitt beslut av den 7 oktober 2010:

1. Hallsbergs kommun anser att huvudmannaskapet för länstrafiken bör flyttas över till landstinget i Örebro län och att en särskild nämnd där bör utgöra kollektivtrafikmyndighet.
2. De ekonomiska konsekvenserna för kommunen och för övriga länet, av en skatteväxling, är inte acceptabla.
3. Hallsbergs kommun föreslår att arbetsgruppen i kontakter med staten kräver ekonomisk ersättning för länet och att man även analyserar andra typer av organisation för ett förändrat huvudmannaskap. Likaså borde det undersökas om man inom ramen för att landstinget övertar huvudmannaskapet, kan finna alternativ till skatteväxling, som finansiering. Först därefter kan kommunen fatta slutligt beslut i frågan utveckling, styrning och ägande.

I ett reviderat remissmaterial har nu landstinget återkommit med nytt förslag

Man kan efter att ha läst det nya materialet konstatera att den ytterligare utredning som har gjorts beträffande konsekvenser av inkomstutjämnings-systemet visar på än större kostnader för Hallsbergs kommun. Även om man inte vidtar några som helst förändringar i finansieringsmodell kommer Hallsbergs kommun att få en merkostnad om drygt 7 mkr per år. Om man skatteväxlar vid 36 öre kommer merkostnaden att bli ca 7,9 mkr per år. Kommunen har alltså inget annat val än att välja mellan dessa båda modeller. Den senare, med skatteväxling på 36 öre, ger fördelar genom att landstinget tar hela ansvaret för kollektivtrafiken vilket också

KS § 119 forts

medför mycket bättre förutsättningar för att kunna satsa ordentligt inför framtiden.

Eftersom även stadstrafiken ingår i det som överförs och länet gemensamt kommer att ta ekonomiskt ansvar för den, förutsätter Hallsbergs

kommun att Örebro kommun, som ju vinner stort på reformen, intar en mycket tillmötesgående attityd i samtal om olika möjligheter att kompensera övriga parter.

Hallsbergs kommun föreslås alltså besluta tillstyrka avtalen och att man skatteväxlar på en nivå av 36 öre.”

I missiv från landstinget inför det nu aktuella beslutet sägs följande:

”Kommunerna i Örebro län och Örebro läns landsting beslutar senast i september 2011 i respektive fullmäktigeförsamlingar

- att godkänna framlagt förslag till avtal om kollektivtrafik för Örebro län innebärande att Örebro läns landsting från och med
- 2012-01-01 ensamt bär ansvar för regional kollektivtrafik och därmed är kollektivtrafikmyndighet för Örebro län
- att kommunstyrelsen i respektive kommun ges i uppdrag att utveckla samverkansformerna för kommunernas inflytande med utgångspunkt i bilaga 1 i avtalet om kollektivtrafik för Örebro län (att-sats enbart för kommunerna)
- att nämnden för trafik, miljö och service ges i uppdrag att utveckla samverkansformerna för kommunernas inflytande med utgångspunkt i bilaga 1 i avtalet om kollektivtrafik för Örebro län (att-satsen enbart för landstinget)
- att godkänna aktieöverlåtelseavtalet mellan Örebro läns landsting och länets kommuner avseende försäljning till kvotvärde (100 kr per aktie) av kommunernas aktier i Länstrafiken Örebro AB
- att godkänna att en skatteväxling sker per 2012-01-01 med 34 öre per skattekrona
- att godkänna framlagt förslag till avtal om mellankommunal skatteutjämning för kollektivtrafik i Örebro län (att-sats enbart för kommunerna).

KS § 119 forts

Utredning och remissvar

Under 2009 startades en utredning om hur man skulle kunna åstadkomma en effektivare styrning av Länstrafiken. När regeringen fattade beslut om

en ny kollektivtrafiklag (SFS 2010:1065) kom utredningen även att omfatta frågan om en organisationsmodell för den regionala kollektivtrafik

myndigheten. Ett förslag gick under sommaren 2010 ut på remiss till länets kommuner. Samtliga kommuner tillstyrkte att Örebro läns landsting bör vara regional kollektivtrafikmyndighet och ensam ägare till Länstrafiken Örebro AB.

Under hösten 2010 framkom nya uppgifter om vad lagen medger avseende möjligheter till uppdelning i regionaltrafik och stadstrafik. Den nya lagen ställer krav på att en regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar för all kollektivtrafik, även stadstrafik i de städer där sådan finns. Det är således inte möjligt att undanta stadstrafiken från skatteväxling mellan länets kommuner och landstinget, vilket tidigare remissförslag utgick ifrån.

I januari 2011 gick ett nytt reviderat förslag ut på remiss till länets kommuner. Förslaget bygger på att det sker en skatteväxling mellan landstinget och länets kommuner av kommunernas samlade kollektivtrafikkostnader inklusive stadstrafik. Samtliga kommuner

tillstyrkte att landstinget bör vara regional kollektivtrafikmyndighet och ensam ägare av Länstrafiken AB.

Merparten av kommunerna understryker att kommunernas direkta inflytande över kollektivtrafiken måste kunna säkerställas när Örebro läns landsting blir ensam ägare. De kommuner som haft synpunkter kring kommunernas inflytande menar dock att det kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt genom att samverkansformerna för det löpande arbetet med att driva och utveckla kollektivtrafiken i länet avtalas mellan länets kommuner och landstinget.

Avtal om kollektivtrafik för Örebro län

I bilagt avtal om kollektivtrafik för Örebro län regleras dels myndighetens ansvar för den regionala kollektivtrafiken, dels ansvaret för viss annan trafik som färdtjänst, skolskjutsar, sjukresor och tillköp av trafik.

Den nya kollektivtrafiklagen anger att all regional kollektivtrafik ska ingå i den nya myndighetens ansvar och skatteväxlas. Till det räknas stadstrafik, länsbussar och regional tågtrafik. Länstrafiken Örebro AB ansvarar

KS § 119 forts

idag även för verksamhet som ligger utanför detta åtagande, bland annat Örebro flygplats. Då denna verksamhet inte ingår i den regionala kollektivtrafikmyndighetens ansvar kommer inte kostnaderna att ingå i skatteväxlingen.

I bilaga 1 till avtal om kollektivtrafik för Örebro län regleras samverkansformerna mellan landstinget och kommunerna. En regional trafikberedning inrättas med ledamöter från Regionförbundets styrelse. Det innebär

att samtliga ordföranden i kommunstyrelserna samt alla partier som är representerade i landstingsfullmäktige har möjlighet att direkt påverka de beslut som fattas i landstingets Nämnd för trafik, miljö och service (Regional kollektivtrafikmyndighet).

En ny ansvarsfördelning mellan landsting och kommuner samt en ny lagstiftning innebär osäkerhet. Löpande anpassningar och justeringar av samverkansformerna kommer med all säkerhet att krävas. Därför bör den nyinrättade regionala trafikberedningen ges i uppdrag att redan under det första verksamhetsåret göra en översyn och utveckla samverkansformerna angivna i bilaga 1 till avtalet om kollektivtrafik för Örebro län.

Remissvar avseende skatteväxling och mellankommunal utjämning

Landstinget ska från och med 2012-01-01 genom skatteväxling kompenseras för ett utökat kostnadsåtagande. Landstinget höjer utdebiteringen med 34 öre och länets kommuner sänker utdebiteringen i

motsvarande grad. I samband med skatteväxlingen uppkommer för länets kommuner differenser mellan de intäktsbortfall som en skatteväxling ger

och den kostnadsavlastning som erhålls genom att landstinget tar över ansvaret för regional kollektivtrafik.

Regeringen har skickat ett förslag på remiss om att harmonisera kommun- och landstingssektorns inkomstutjämningsystem. Denna ändring i lagen som föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 skulle därmed minska de oönskade omfördelningseffekterna som annars skulle uppstå vid en skatteväxling. Lagförslaget öppnar också för en mellankommunal utjämning på maximalt 5 år.

Många kommuner pekar i sina remissvar på de ökade kostnader som uppstår momentant för kommunen vid en skatteväxling. Kommunerna menar att det på grund av skatteutjämningsystemets nuvarande utformning och aktuell kostnadsfördelning mellan kommunerna i länet finns behov av ett mellankommunalt utjämningsystem. Utjämningsförslaget

KS § 119 forts

bör överbrygga de differenser som uppstår i samband med inrättandet av en ny Kollektivtrafikmyndighet och därtill hörande skatteväxling.

Avtal om mellankommunal utjämning

I bilagt avtal om mellankommunal utjämning för kollektivtrafik i Örebro län kompenseras kommunerna med 50 procent av den uppkomna effekten

av skatteväxlingen 2012 och under de därpå följande två åren med 65 procent respektive 25 procent. Vid beräkning av effekten av skatteväxling

2013 och 2014 har hänsyn tagits till planerad uppdatering av kostnadsutjämningsystemet för kollektivtrafik.

Uppdatering av kostnadsutjämningsystemet för kollektivtrafik är fortfarande ett förslag och kommer att beslutas av riksdagen våren 2012. Det kan innebära att mindre justeringar kan komma att ske fram till slutgiltigt beslut. Därför är avtalet om mellankommunal utjämning för kollektivtrafik i Örebro län så utformat att utjämningsbeloppen mellan kommunerna är definitiva för 2012 medan utjämningsbeloppen för 2013 och 2014 är preliminära. De definitiva utjämningsbeloppen, baserat på en 50-procentig respektive 25-procentig utjämning, fastställs under 2012 när riksdagen fattat sitt beslut.”

Sedan fullmäktige fattade sitt beslut har ytterligare diskussioner på politisk nivå skett i frågan i syfte att göra det möjligt att hitta beslutsformuleringar som kan vinna gillande i alla berörda fullmäktigeförsamlingar. Dessa diskussioner har resulterat i följande. Degerfors kommun föreslås att dels fatta beslut om godkännande av de beslutssatser som redan har godkänts av övriga fullmäktigeförsamlingar samt att därutöver godkänna ny beslutssats inklusive bilaga enligt vad som framgår nedan. Övriga kommuner och landstinget föreslås godkänna nedanstående nya beslutssats inklusive bilaga.

Den tillkommande beslutssatsen inklusive bilaga lyder så här:

att vid kontrollstationer 2012 och 2013 mellan landstinget och länets kommuner pröva beslutet om skatteväxling avseende kostnader för tätortstrafiken. Prövningen ska ske utifrån de överväganden som framgår av bilaga 1.

Bilaga 1

KS § 119 forts

Kommunerna i Örebro län och landstingets uppfattning är att kostnaderna för tätortstrafik ska bäras av de kommuner som har sådan tätortstrafik. Det går i nuläget inte att avgöra om den nya Kollektivtrafiklagen (2010:1065) i sin nuvarande utformning och med tillägget om s.k. tillköp medger detta eller ej. Trots dessa oklarheter genomförs den 1 januari 2012 en skatteväxling på all kollektivtrafik.

Kommunerna i Örebro län och landstinget är överens om att förändra nivån på skatteväxlingen utifrån gällande kostnader för tätortstrafik under förutsättning

dels att då gällande lagstiftning ger möjlighet att undanta den trafik, som i konsortialavtalet avseende Länstrafiken Örebro AB benämns tätortstrafik, från en skatteväxling,

dels att ett sådant undantag av tätortstrafiken kan ske utan att då gällande kostnadsutjämningsystem avseende kollektivtrafik ändå omfördelar kostnaderna för sådan tätortstrafik ut på övriga kommuner i länet.

Frågan om kostnadsreglering i det fall skatteväxling skett på en för hög nivå, dvs att kommuner utan tätortstrafik har medfinansierat sådan trafik i kommuner som har tätortstrafik, ska rättas till fullt ut i ovanstående kontrollstationer.

Kommunstyrelsens behandling av ärendet

I kommunstyrelsen yrkar Ewa Unevik bifall till förslaget.

Ordföranden instämmer i yrkandet samt yrkar att beslutet ska förklaras vara omedelbart justerat.

Elin Jensen yrkar avslag.

Propositionsordning och beslut

Efter att ha fått den ordningen godkänd ställer ordföranden yrkandena om bifall och avslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen har beslutat bifalla yrkandet om bifall.

Efter att ha ställt proposition på yrkandet om omedelbar justering, finner ordföranden att kommunstyrelsen har beslutat bifalla även detta yrkande.

KS § 119 forts

Reservation

Elin Jensen reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt yrkande om avslag i enlighet med vad som framgår av sverigedemokraternas vid förra kommunfullmäktige framförda reservation i ärendet.
